

การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมในรายวิชาบทละครเพื่อการสอน
ภาษาอังกฤษของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
Participatory Development of Curriculum and Instruction in Drama for English Teaching
Course of the Students, Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University

รักษ์ วรณวนารักษ์, อัมพร ดอนชัย, สุภาพร เติวิยะ, สุดาพร ปัญญาพุกฤษ และธิดารัตน์ สุขประภาภรณ์
รักษ์ วรณวนารักษ์¹

payomsriw@yahoo.com

อัมพร ดอนชัย²

ap.donchai@gmail.com

สุภาพร เติวิยะ³

supapontewiya@gmail.com

สุดาพร ปัญญาพุกฤษ⁴

sudaporn_pang@hotmail.com

ธิดารัตน์ สุขประภาภรณ์⁵

thidarat_1978@hotmail.com

¹⁻⁵สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรในรายวิชาบทละครเพื่อการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นการมีส่วนร่วม 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา และ 3) ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมของนักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่าหลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพ เนื้อหา กระบวนการสอนและจุดประสงค์การเรียนรู้ มีความสอดคล้องกัน นักศึกษามีผลคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ส่วนความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกประเด็น ทั้งการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเตรียมความพร้อมในการแสดงละคร กิจกรรมพื้นฐานสำหรับการละคร การศึกษาเนื้อหาสาระของบทละคร การวิเคราะห์ความเหมาะสมของบทละคร และการแสดงละคร

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตร, การมีส่วนร่วม, บทละครเพื่อการสอนภาษาอังกฤษ

Abstract

This research aimed to investigate 1) the participatory development of the curriculum and instruction of Drama for English Teaching Course of the Students, 2) the students' achievement from studying the course of Drama for English Teaching and 3) the students' opinion towards the participatory development of curriculum and instruction of Drama for English Teaching Course. The results revealed that the course book of Drama for English Teaching was qualified and content, learning methods were congruent with objectives. The students' posttest score was higher than the pre-test. It was found that the

mean of the students' opinion towards the participation in curriculum and instruction development of Drama for English Teaching Course was at the high level. The students participated in the preparation of pre-acting activity, the basic activities for the play, the play content studying, analyzing the appropriateness of the play and the play acting.

Keywords: curriculum development, participation, drama for English teaching

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนต้องเลือกใช้แนวคิดทฤษฎี เทคนิค วิธี และกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้เรียนทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน คำศัพท์และไวยากรณ์ เพื่อให้เหมาะสมกับหลักสูตร เนื้อหาวิชาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้ที่ยั่งยืนและสามารถนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบวิชาชีพได้จริง ซึ่งในส่วนของหลักสูตร สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูที่เรียนสาขาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีรายวิชาการใช้บทละครเพื่อการสอนภาษาอังกฤษ สำหรับการใช้บทละครเพื่อการสอนภาษาอังกฤษนั้นพบว่าได้รับความนิยมน้อยกว่าหลายในวงการศึกษาของไทยดังจะเห็นได้จากการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดโครงการอบรมครูเพื่อใช้บทละครในการสอนภาษาอังกฤษควบคู่กับโครงการจัดแข่งขันละครภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับภาค และระดับประเทศ ตามลำดับเป็นต้นมาตั้งแต่ พ.ศ.2547 จนถึงปัจจุบัน เพราะบทละครมีความน่าสนใจ ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทั้งการ ฟังการพูด การอ่านและการเขียน การคิดคำนวณ เกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ และ บทสนทนาของตัวละครได้สะท้อนวิถีชีวิตทำให้เกิดความเข้าใจในความต่างทางวัฒนธรรมเพราะมีการสอดแทรก วัฒนธรรม ความเชื่อ และคติสอนใจในบทละคร

นอกจากนี้ ผู้เรียนที่เรียนรู้ภาษาผ่านบทละครยังมีโอกาสในการเรียนรู้เป็นทีม เกิดความร่วมมือร่วมใจ สามารถฝึกใช้เทคโนโลยีประกอบการแสดงตามความเหมาะสม คุณลักษณะดังกล่าวมีความสอดคล้องกับ ทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 ที่ประกอบด้วย 8 Cs (วิจารณ์ พานิช, 2555:7 – 9) จากความสำคัญของการใช้บทละครเพื่อการสอนภาษาอังกฤษดังกล่าวมา คณะครุศาสตร์จึงบรรจุรายวิชานี้เป็นวิชาเอกเลือก สำหรับนักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ ทั้งนี้รายวิชาบทละครเพื่อการสอนภาษาอังกฤษมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ ผู้เรียนสามารถศึกษาลักษณะของบทละคร ธรรมชาติของสุนทรียกรรมและโศกนาฏกรรม วัฒนธรรมภาษาอังกฤษ ที่ปรากฏในบทละคร รวมทั้งฝึกเปรียบเทียบวิธีคิด ค่านิยมที่สำคัญที่สอดแทรกในบทละคร ฝึกการอภิปรายอย่างมี วิจารณ์ญาณและเขียนรายงาน หรือสรุปบทละครที่สำคัญ นอกจากนี้ยังฝึกอ่านละครที่มีชื่อเสียง และสาธิตการนำ บทละครไปใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม หากวิเคราะห์เป็นรายประเด็นจะพบว่ากระบวนการเรียนการสอนรายวิชานี้ควรให้ความสำคัญกับความร่วมมือระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับนักศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่ความร่วมมือในการออกแบบหลักสูตรและการประเมินผลของหลักสูตรตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่เป็นสากล การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ การลงมือปฏิบัติกิจกรรมทั้งงานที่ได้รับมอบหมายและรวมถึงงานออกแบบที่ ผู้เรียนต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ อันจะนำมาซึ่งหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

ในการพัฒนาหลักสูตรนั้น ผู้สอนจะต้องมีความเข้าใจในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร แต่หากมีการเปิด โอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมย่อมจะส่งผลให้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังที่ Golarz, R.J. & Golarz, M. J., (1995: 43-44) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในกิจการใดๆย่อมส่งผลให้เกิดการทำงานเป็นทีม ซึ่งนอกจากมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้บรรลุเป้าหมายคือผลสำเร็จของงานแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมให้สมาชิก

ของกลุ่มเกิดการคิดวิเคราะห์ เกิดความคิดสร้างสรรค์ ความร่วมมือร่วมใจ ยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่น มีความสามัคคี ฝึกให้มีภาวะผู้นำ มีความรับผิดชอบตนเอง มีความสามารถในการสื่อสาร ความตรงต่อเวลา สามารถประเมินผลงานและแก้ปัญหาาร่วมกัน สมาชิกเกิดความรู้สึกร่วมใจในผลงานและเกิดความรู้สึกร่วมใจในการเป็นเจ้าของร่วมกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของพยอมศรี วรณวนารักษ์ (2552) ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมวิชาภาษาอังกฤษแบบมีส่วนร่วมสำหรับผู้เรียนช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมวิชาภาษาอังกฤษแบบมีส่วนร่วมสำหรับผู้เรียนช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่รวมถึงศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้เพิ่มเติมวิชาภาษาอังกฤษที่พัฒนาขึ้น ผลการวิจัยพบว่า ได้มีการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมวิชาภาษาอังกฤษอย่างเป็นระบบด้วยขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนความคิด ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้เพิ่มเติมวิชาภาษาอังกฤษในระดับมากทุกประเด็น

จากสภาพปัญหาและแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรรวมถึงแนวคิดในการปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วมดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษากระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม รายวิชาบทละครเพื่อการสอนภาษาอังกฤษของผู้เรียน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วมในรายวิชาบทละครเพื่อการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ราย
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษารายวิชาบทละครเพื่อการสอนภาษาอังกฤษคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ราย
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรและการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม รายวิชาบทละครเพื่อการสอนภาษาอังกฤษ

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตประชากร
ประชากรที่ศึกษาได้แก่นักศึกษาโปรแกรมภาษาอังกฤษระดับชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ราย ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา EDU4503 บทละครเพื่อการสอนภาษาอังกฤษ ภาคเรียนที่ 1/2559 จำนวน 70 คน
2. ขอบเขตตัวแปร
ตัวแปรต้น กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม
ตัวแปรตาม คุณภาพของหลักสูตรและการเรียนการสอนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
3. ขอบเขตเวลา จำนวน 14 สัปดาห์ 1 ภาคการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แผนแบบการทดลอง แบบ One Group Pretest – Posttest Design โดยจัดให้มีการทดสอบก่อนเรียน 1 ครั้ง หลังเรียน 1 ครั้ง

2. ขั้นตอนการวิจัย

2.1 เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) แบบศึกษาความต้องการจำเป็น 2) หลักสูตรรายวิชาบทละครเพื่อการสอนภาษาอังกฤษ 3) แบบประเมินหลักสูตรรายวิชาบทละครเพื่อการสอนภาษาอังกฤษ 4) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจำนวน 60 ข้อ แบบ 4 ตัวเลือก และ 5) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการมีส่วนร่วมของผู้เรียนโดยใช้รูปแบบ Likert กำหนดมาตราเป็น 5 ระดับ

2.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสารตำรา งานวิจัย วิทยานิพนธ์ และบทความวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 จัดทำหลักสูตรรายวิชาบทละครเพื่อการสอนภาษาอังกฤษการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรของ Taba (1962:21-23) มีขั้นตอนดังนี้

1) การวินิจฉัยความต้องการจำเป็น (Diagnosis of needs)

2) การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (Formulation of objectives)

3) การคัดเลือกเนื้อหาสาระ (Selection of content)

4) การกำหนดโครงสร้างเนื้อหาสาระ (Organization of content)

5) การคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ (Selection of learning experiences)

6) การกำหนดรูปแบบประสบการณ์การเรียนรู้ (Organization of learning experiences)

7) การกำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ (Determination of evaluate and of the ways and means of doing it)

2.2.3 สร้างเครื่องมือที่ได้จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ

2.2.4 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นทั้งหมด ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบเพื่อพิจารณาเนื้อหาและความสอดคล้องกับงานวิจัย โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (ค่า IOC) ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไปทุกฉบับ

2.2.5 นำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง เหมาะสม ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.2.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง นำผลที่ได้มาตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามด้วยการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.82

2.2.7 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 สสำรวจความต้องการจำเป็นในด้านทักษะภาษาอังกฤษ การจัดการเรียนการสอนและการละคร

3.2 จัดทำหลักสูตรรายวิชาบทละครเพื่อการสอนภาษาอังกฤษ

3.3 นำหลักสูตรไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านประเมินความเหมาะสมและสอดคล้อง

3.4 นำหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ในการเรียนการสอน

3.5 ประเมินการจัดกิจกรรมและผลงานของผู้เรียนในระหว่างเรียนโดยใช้แบบประเมินและตรวจผลงานผู้เรียนประกอบ

3.6 ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในระหว่างเรียนและหลังเรียน

3.7 ผู้เรียนประเมินการมีส่วนร่วมของตนเอง

3.8 ผู้เรียนประเมินตนเองหลังเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 เปรียบเทียบคะแนนจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนรายวิชาบทละครเพื่อสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ Excel วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย \bar{x}

4.2 วิเคราะห์แบบศึกษาความต้องการจำเป็น การประเมินหลักสูตรและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ Excel วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย \bar{x} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน μ

ผลการวิจัย

ผลการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมในรายวิชาบทละครเพื่อสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่รายสรุปได้ดังนี้

1. ผลการประเมินหลักสูตรพบว่า เป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์การเรียนรู้ และธรรมชาติของวิชา ระดับภาษาเหมาะสมกับวัยผู้เรียน ส่งเสริมกระบวนการพัฒนาผู้เรียนและสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน เรียงลำดับเนื้อหาได้เหมาะสม ตัวอักษรเหมาะสมและจัดรูปเล่มได้ดี ซึ่งเนื้อหาประกอบด้วย 5 บท คือ บทที่ 1 Drama for Language Teaching บทที่ 2 Shakespeare's Most Popular Plays บทที่ 3 Acting Games บทที่ 4 Writing Your Play และบทที่ 5 Writing a Drama Script

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา รายวิชาบทละครเพื่อสอนภาษาอังกฤษคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่รายสรุปได้ว่าคะแนนจากการทดสอบก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.93 คิดเป็นร้อยละ 39.76 คะแนนจากการทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.59 คิดเป็นร้อยละ 81.95 แสดงว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรและการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม รายวิชาบทละครเพื่อสอนภาษาอังกฤษ สรุปได้ว่านักศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม เท่ากับ 4.25

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนรายวิชาบทละครเพื่อสอนภาษาอังกฤษแบบมีส่วนร่วมของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่สามารถอภิปรายได้ดังนี้

ผลการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน

1. หลักสูตรรายวิชาบทละครเพื่อสอนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นและประเมินค่าความสอดคล้องโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน พบว่าเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะผู้วิจัยได้นำเอาข้อมูลจากการวินิจฉัยความต้องการจำเป็นของผู้เรียนมาประกอบเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร ข้อมูลที่ศึกษาประกอบด้วยด้านความรู้ความสามารถด้านภาษาและทักษะภาษาอังกฤษ ด้านความต้องการพัฒนาความสามารถด้านภาษาและทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาด้านความสามารถพิเศษที่เกี่ยวข้องกับการละคร และด้านความต้องการในวิธีการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการละครของอาจารย์ผู้สอนที่ตั้ง สุธรานันท์ (2532:191) ได้กล่าวไว้ว่าการพัฒนาหลักสูตรนั้น การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก เพราะสภาพปัญหาและความต้องการที่ได้จากศึกษาและวิเคราะห์จะเป็นข้อมูลสำคัญที่หลักสูตรจะต้องการพัฒนาขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาและสนองความต้องการเหล่านั้น จึงทำให้หลักสูตรมีคุณภาพดังกล่าว

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ประยุกต์โมเดลสปาย (SPIE Model) ในขั้นตอนของการวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation) ตามแนวคิดของอำนาจ จันทรแป้น (2532: 18) ที่ได้เสนอทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตรที่ผสมผสานหรือบูรณาการองค์ประกอบที่สำคัญและสอดคล้องกัน ที่จะนำไปปฏิบัติได้จริงในสภาพแวดล้อมและข้อจำกัดของสถาบันการศึกษา เพื่อให้จัดการศึกษาสอดคล้องกับปัญหา และสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม ความเจริญก้าวหน้าของวิชาการ เทคโนโลยี ตลอดจนสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและความต้องการของผู้เรียน นอกจากนี้จากผลการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยนักศึกษาด้วยการวิเคราะห์ความสอดคล้องของหลักสูตรและการเรียนการสอนรายวิชาบทละครเพื่อการสอนภาษาอังกฤษกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (8 Cs) (วิจารณ์ พานิช, 2555: 7-9) พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความสอดคล้องกันในระดับมากนั้น ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะการใช้บทละครเพื่อการสอนภาษาอังกฤษนั้น เบื้องต้นนักศึกษาจะต้องมีความรู้ด้านภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี สามารถสืบค้นข้อมูลที่ต้องการจากสื่อต่างๆได้อย่างหลากหลาย ซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและรู้ทันสื่อ (Communication and Media Fluency) โดยสามารถใช้คอมพิวเตอร์และไอซีทีในการสืบค้นหาบทละคร ศึกษาองค์ประกอบต่างๆที่เกี่ยวกับการละครและพัฒนานวัตกรรมได้ (Computing & ICT Fluency) ประการสำคัญจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์และพัฒนาการเรียนการสอน (Creativity & Innovation) ให้นำเสนอและส่งเสริมการเรียนรู้ภาษา สำหรับการละครนั้น จำเป็นต้องอาศัยการทำงานเป็นทีมซึ่งหัวหน้าทีมจะต้องมีภาวะผู้นำ ส่งเสริมให้สมาชิกของทีมให้ความร่วมมือกับทีมและสมาชิกก็ต้องรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองเช่นกัน (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทั้งนี้เมื่อจัดทำกิจกรรมด้านการละคร หากเกิดปัญหา อุปสรรคใดๆ ทุกคนต้องร่วมกันคิดวิเคราะห์หาสาเหตุ และหาแนวทางในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and problem solving) และนักศึกษามีความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน (Compassion) กล่าวได้ว่าหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนรายวิชาบทละครเพื่อการสอนภาษาอังกฤษมีคุณภาพที่สามารถฝึกนักศึกษาให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และทักษะดังกล่าวมานี้เชื่อว่าจะถูกถ่ายทอดแก่นักเรียนต่อไป

2. จากการที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนนั้น อาจเกิดจากการที่นักศึกษาได้เรียนรู้ภาษาทั้งทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน คำศัพท์และไวยากรณ์จากบทละครภาษาอังกฤษดังที่ Larsen-Freeman, D. (2000:24 – 28) กล่าวว่าเทคนิคการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ผู้สอนได้นำมาใช้จนประสบผลสำเร็จวิธีการหนึ่งคือการใช้บทละครเพื่อการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้เรียนจะถูกนำไปสู่โลกแห่งความฝันและพวกเขาจะได้รับการกระตุ้นให้แสดงออกซึ่งความสามารถของตนเอง ผู้เรียนจะได้เรียนรู้คำศัพท์ (vocabulary) ไวยากรณ์ (grammar) ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน (listening, speaking, reading and writing skills) โดยไม่รู้ตัว ผลที่ตามมาคือความเชื่อมั่นในตนเอง ทักษะการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น รวมถึงความตระหนักในความถูกต้องและความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาพูด (accuracy and fluency of expression) การเน้นเสียงในคำและการออกเสียง (rhythm and pronunciation) ความสามารถด้านภาษาศาสตร์ (linguistic intelligences) และทักษะทางสังคม (social interactive skills) นอกจากนี้ Widdowson (1978: 17) ได้กล่าวว่าการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ทางภาษาที่มีไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งนอกจากที่ผู้เรียนต้องมีความรู้ในเรื่องไวยากรณ์ภาษาแล้ว ผู้เรียนยังต้องมีความรู้ในสิ่งที่อยู่นอกเหนือตัวภาษา เช่น สถานภาพหรือความสัมพันธ์ของคู่สนทนาในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ เสาวคนธ์ นันทกิจ (2556) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการละครในการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และศึกษาแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีราชาวิชาภาษาอังกฤษฟัง-พูด ผลการวิจัยพบว่าคะแนนการฟังพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมการละครของนักเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.05 และคะแนนแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษฟัง- พูด อยู่ในระดับสูงเช่นกัน สำหรับรูปแบบการเรียนตามความต้องการของนักศึกษาระดับอุดมศึกษานั้น อรุณี อรุณเรือง วัฒนา สงวนพงษ์ และทรงสิริ วิชิรานนท์ (2556) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 248 คน โดยใช้เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม PLSPQ เพื่อรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการเรียนภาษาอังกฤษที่นักศึกษาชอบมากที่สุดสามอันดับแรกคือ รูปแบบการเรียนแบบกลุ่ม (GLS) มีค่าระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ 3.63 รองลงมาเป็นรูปแบบการเรียนด้วยการฟัง (ALS) มีค่าระดับความคิดเห็นที่ 3.54 และรูปแบบการเรียนด้วยการปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่นบทบาทสมมติและการแสดงละคร(KLS) มีค่าระดับความคิดเห็นที่ 3.45 ตามลำดับ จึงอาจกล่าวได้ว่าการเรียนรู้ภาษาอังกฤษผ่านบทละครมีส่วนส่งเสริมให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนส่วนใหญ่

3. จากความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน รายวิชา EDU4503 บทละครเพื่อการสอนภาษาอังกฤษและพบว่านักศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร รายวิชาโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกประเด็น ทั้งการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเตรียมความพร้อมในการแสดงละคร กิจกรรมพื้นฐานสำหรับการละครการศึกษา เนื้อหาสาระของบทละครและการพิจารณาความเหมาะสมของบทละครในการนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษนั้นทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะโดยธรรมชาติวิชาของการละครย่อมต้องอาศัยการมีส่วนร่วมและทีมงานที่แข็งแกร่ง รวมถึงการมีภาวะผู้นำด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดทักษะที่จำเป็นโดยเฉพาะการเป็นสมาชิกที่ดีของทีม นอกจากนี้ Golarz, R,J. &Golarz, M, J. (1995:4-10) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นปรากฏการณ์ที่มีความหมายหลากหลาย เป็นความพยายามร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาและบรรลุความต้องการของตนเอง โดยเริ่มจากการรับรู้ร่วมกัน คิดร่วมกัน และ กระทำร่วมกันอย่างต่อเนื่องร่วมตัดสินใจร่วมลงมือการปฏิบัติ ร่วมประเมินผล และกำหนดทิศทางการพัฒนางานการมีส่วนร่วม เป็นการเข้าไปเกี่ยวข้องกับความคิดจิตใจ อารมณ์ และทางกายต่อเนื่อง ชั้นของความสำเร็จที่ส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมและบุคคลยอมรับอาจได้แก่การเรียนรู้ในกิจกรรมของตนหรือหน้าที่ของตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นผลต่อความรู้สึกในการอยากรู้ อยากเข้าใจ และอยากเข้าไปมีส่วนร่วม ประการสำคัญก็คือ การที่ผู้วิจัยได้พัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมของผู้เรียน จึงส่งผลให้หลักสูตรและการเรียนการสอนมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพยอมศรี วรณวนารักษ์ (2552) ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมวิชาภาษาอังกฤษแบบมีส่วนร่วมสำหรับผู้เรียนช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมวิชาภาษาอังกฤษและศึกษาการมีส่วนร่วมและศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้สาระการเรียนรู้เพิ่มเติมวิชาภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่าหลักสูตรได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบด้วยขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วยการวางแผน(Plan) การปฏิบัติ (Act) การสังเกต(Observe) และการสะท้อนความคิด (Reflect)ในด้านการนำหลักสูตรไปใช้นั้น พบว่าผู้สอนได้จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษามีส่วนร่วมในการเตรียมการพัฒนาหลักสูตรและขั้นการประเมินผลผู้เรียนและพบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้สาระการเรียนรู้เพิ่มเติมวิชาภาษาอังกฤษในระดับมากทุกประเด็น

ดังนั้นในการพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาโดยเฉพาะโปรแกรมการสอนภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย โดยบทบาทหน้าที่ต้องเตรียมนักศึกษาให้เป็นครูสอนภาษาอังกฤษที่ดีในอนาคตนั้น อาจารย์ผู้สอนควรเน้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่เน้นความต้องการและความถนัด ความสนใจของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงและประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีมนอกจากมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้บรรลุเป้าหมายคือผลสำเร็จของงานแล้ว ยังเป็นการ

ส่งเสริมให้สมาชิกของกลุ่มเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ ความร่วมมือร่วมใจ การยอมรับในความ คิดเห็นของผู้อื่น มีความสามัคคีในหมู่คณะ มีภาวะผู้นำ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีความสามารถในการสื่อสาร ความตรงต่อเวลา สามารถประเมินผลงานและแก้ปัญหาาร่วมกัน สมาชิกเกิดความรู้สึกภูมิใจในผลงานและเกิดความรู้สึกรักในการเป็นเจ้าของร่วมกัน(Golarz, R,J. &Golarz, M, J., 1995:45-47)และจากแนวคิดการปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีมดังกล่าว การพัฒนาหลักสูตรแบบมีส่วนร่วมในรายวิชาบทละครเพื่อการสอนภาษาอังกฤษซึ่งโดยธรรมชาติวิชาจำเป็นต้องให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและทำงานเป็นทีมผู้วิจัยจึงได้ประยุกต์แนวคิดมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพของหลักสูตรและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน รวมถึงการสร้างนิสัยในการมีส่วนร่วมในสังคมต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้งาน
 - 1.1 ควรจัดทำแบบฝึกทักษะการเขียนโดยเฉพาะบทละครโดยเริ่มจากง่ายไปหายาก
 - 1.2 ควรจัดทำแบบฝึกทักษะการพูดให้ครอบคลุมทุกบทพูดที่ปรากฏในละคร
 - 1.3 ควรเน้นการประเมินผลแบบมีส่วนร่วมให้เป็นระบบมากยิ่งขึ้น
2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป
 - 2.1 ควรทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของนักศึกษาในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาบทละครเพื่อการสอนภาษาอังกฤษ
 - 2.2 ควรทำการศึกษาด้วยการวิเคราะห์ภาษาเช่นคำศัพท์ โครงสร้างประโยค และภาษาอังกฤษยุค Early Modern English ที่ปรากฏในบทละครของเชกสเปียร์

เอกสารอ้างอิง

- พยอมศรี วรณวานารักษ์. (2552).การพัฒนาสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมวิชาภาษาอังกฤษแบบมีส่วนร่วม สำหรับผู้เรียนช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่. ปรินญาดุษฐ์บัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). **ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: ตาตาพับลิเคชั่น.
- สงัด อุทรานันท์. (2532). **พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสาวคนธ์ นันทกิจ.(2556).ผลของการใช้กิจกรรมการละครในการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีราชา.กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนศรีราชา จังหวัดชลบุรี.
- อำนาจ จันทร์แป้น. (2532). **การพัฒนาหลักสูตร ทฤษฎีสู่การปฏิบัติในโรงเรียน**. เชียงใหม่: ส.ทรัพย์การพิมพ์.
- อรุณี อรุณเรือง วินา สงวนพงษ์ และทรงสิริ วิชิรานนท์. (2556). รูปแบบการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระนคร.
- Golarz, R, J. &Golarz, M, J. (1995). **The Power of Participation: Improving Schools in Democratic Society**. Illinois: Research Press.

- Larsen-Freeman, D. (2000). **Techniques and Principle of Language Teaching**. Oxford: Oxford University Press.
- Taba, H. (1962). **Curriculum Development: Theory into Practice**. The English Journal, 61(4), October 27, 2008.
- Widdowson, H, G. (1978). **Teaching Language as Communication**. Oxford: Oxford University Press.